

Vlaams
Parlement

stuk **1997** (2012-2013) – Nr. 9
ingediend op 10 juli 2013 (2012-2013)

Voorstel van decreet

van de dames Kathleen Deckx, Kathleen Helsen,
Vera Celis en Fatma Pehlivan
en de heren Jan Durnez, Kris Van Dijck en Peter Van Rompuy

houdende maatregelen met betrekking tot
wijzigingen aan de studieomvang
van opleidingen in het hoger onderwijs

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

Stukken in het dossier:

- 1997** (2012-2013) – Nr. 1: Voorstel van decreet
– Nr. 2: Advies van de Raad van State
– Nr. 3 t.e.m. 5: Amendementen
– Nr. 6: Verslag
– Nr. 7 en 8: Amendementen

verzendcode: OND

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 9bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, ingevoegd bij het decreet van 19 maart 2004 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden punt 6° en 7° opgeheven.

Art. 3. Artikel 63bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en vervangen bij het decreet van 1 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63bis. §1. In 2013 kunnen de hogescholen en universiteiten uiterlijk op 15 oktober een aanvraag indienen bij de Vlaamse Regering tot uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding met een studieomvang van 60 studiepunten.

Vanaf 2014 kunnen de hogescholen en universiteiten in de loop van de maand april en uiterlijk op 30 april een aanvraag indienen bij de Vlaamse Regering tot uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding met een studieomvang van 60 studiepunten.

§2. Een aanvraag wordt gezamenlijk opgesteld door alle instellingen die de betrokken masteropleiding van 60 studiepunten aanbieden. De aanvraag wordt samen opgesteld en bevat het gezamenlijk concept van de opleidingsstructuur die de instellingen binnen de (sub)discipline voor ogen hebben.

Het aanvraagdossier omvat het standpunt van studenten, die betrokken worden bij de voorbereiding van de aanvraag.

De Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad coördineert de aanvraag en bezorgt die aan de Vlaamse Regering.

§3. Voor de masteropleidingen die met ingang van het academiejaar 2013-2014 worden geïntegreerd in een universiteit, stellen de betrokken universiteiten de aanvraag op.”.

Art. 4. Artikel 63ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63ter. De masteropleidingen die ontstaan na de uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding van 60 studiepunten, kunnen één van de volgende vormen aannemen:

- 1° een vakinhoudelijke masteropleiding van 90 studiepunten;
- 2° een masteropleiding van 90 studiepunten die bestaat uit een vakinhoudelijke vorming van 60 studiepunten en een differentiatie van 30 studiepunten die specifiek gericht is op één of meer van de volgende finaliteiten:
 - a) het verwerven van specifieke beroepsgerichte competenties, andere dan die van leraar;
 - b) een doorgedreven vakinhoudelijke specialisatie;
- 3° een masteropleiding van 120 studiepunten die bestaat uit een vakinhoudelijke vorming van 90 studiepunten en een differentiatie van 30 studiepunten die specifiek gericht is op een of meer van de volgende finaliteiten:
 - a) de lerarenopleiding, waarbij een deel van de lerarenopleiding ingebouwd wordt als afstudeerrichting in de initiële master, zoals bepaald in artikel 55octies, §2 en §3;
 - b) het verwerven van specifieke beroepsgerichte competenties, andere dan die van leraar;
 - c) een doorgedreven vakinhoudelijke specialisatie;
- 4° een onderzoeksmaster van 120 studiepunten, die wordt aangeboden naast een masteropleiding in hetzelfde studiegebied;

5° een educatieve master. De Vlaamse Regering bepaalt na de goedkeuring van de beroepskwalificaties van leraar en na de afronding van de decretaal opgelegde evaluatie de nadere regelen en de voorwaarden waaronder deze educatieve master wordt georganiseerd. Die houden rekening met de resultaten van de evaluatie en betreffen ten minste:

- a) de studieomvang;
- b) de puntengewichten voor de financiering, binnen een vork gaande van 1 tot 3;
- c) de procedure en de criteria voor de beoordeling van de aanvraag;
- d) het moment waarop de eerste aanvragen kunnen worden ingediend;
- e) het moment waarop de eerste educatieve masters kunnen worden aangeboden.”.

Art. 5. Artikel 63quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63quater. §1. De aanvragen tot uitbreiding van de studieomvang van de masteropleidingen worden gemotiveerd aan de hand van de volgende criteria:

- 1° de studieomvang van vergelijkbare opleidingen in de Europese Hogeronderwijsruimte bedraagt meer dan 60 studiepunten en de leerresultaten van de masteropleiding van 60 studiepunten beantwoorden niet meer aan wat internationaal gangbaar is, én de internationale en nationale arbeidsmarkt voor afgestudeerden vraagt het beheersen van algemene en specifieke beroepsgerichte competenties die samen met de vakinhoudelijke competenties niet kunnen worden bereikt binnen de huidige studieomvang, of
- 2° de leerresultaten van de bestaande masteropleidingen kunnen niet worden bereikt binnen de huidige studieomvang, én de internationale en nationale arbeidsmarkt voor afgestudeerden vraagt het beheersen van algemene en specifieke beroepsgerichte competenties die samen met de vakinhoudelijke competenties niet kunnen worden bereikt binnen de huidige studieomvang.

§2. De aanvragen voor een onderzoeksmaster, ter uitvoering van artikel 63ter, worden gemotiveerd aan de hand van de volgende criteria:

- 1° de verwachte doorstroom naar onderzoekscarrières aan een instelling voor hoger onderwijs of binnen de industrie en maatschappelijke organisaties;
- 2° de opleiding sluit aan bij de onderzoekszwaartepunten van de instelling voor hoger onderwijs;
- 3° het beoogde eindniveau van de opleiding sluit aan bij het eindniveau dat internationaal gangbaar is voor een onderzoeksmaster.”.

Art. 6. Artikel 63quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63quinquies. §1. De Vlaamse Regering legt de ingediende aanvragen voor advies voor aan de accreditatieorganisatie, bedoeld in artikel 9quater. De accreditatieorganisatie legt een operationeel kader vast voor de beoordeling van de aanvragen. Dat beoordelingskader wordt aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring voorgelegd.

§2. De accreditatieorganisatie gaat na of de ingediende aanvragen beantwoorden aan de criteria, bedoeld in artikel 63quater. Daarbij gaat zij ook na:

- 1° of de betreffende instellingen, desgevallend door samenwerking met andere hogescholen of universiteiten, voldoende capaciteit en kritische massa hebben inzake academisch en wetenschappelijk personeel en infrastructuur om de opleidingen met een uitgebreide studieomvang op kwaliteitsvolle basis aan te bieden;
- 2° in geval het gaat om een onderzoeksmaster, of de betreffende instellingen concrete doelstellingen hebben geformuleerd met betrekking tot het aantal doctoraten en met betrekking tot de duur van de voorbereiding van het doctoraat, of zij maatregelen hebben geformuleerd om die doelstellingen te realiseren en op welke wijze zij de realisatie van deze doelstellingen monitoren en de kwaliteit ervan bewaken.

§3. De instellingen betalen een bedrag van 2500 euro per instelling en per opleiding aan de accreditatieorganisatie als bijdrage in de kosten van de advisering.”.

Art. 7. Artikel 63sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63sexies. §1. De Vlaamse Regering neemt vóór 1 december van het jaar waarin de aanvraag werd ingediend, een beslissing betreffende de uitbreiding van de studieomvang op basis van het advies van de accreditatieorganisatie en het ingediende dossier.

In afwijking van het eerste lid neemt de Vlaamse Regering over de aanvragen, ingediend in 2013, een beslissing vóór 15 maart 2014.

§2. Indien de Vlaamse Regering de ingediende aanvraag heeft goedgekeurd, kan de masteropleiding starten ten vroegste het vierde academiejaar na het academiejaar waarin de Vlaamse Regering de beslissing heeft genomen.

§3. Een goedgekeurde onderzoeksmaster kan ten vroegste starten het academiejaar na het academiejaar waarin de Vlaamse Regering de beslissing heeft genomen, tenzij de Vlaamse Regering een andere startdatum heeft bepaald.

§4. In afwijking van hetgeen bepaald is in paragraaf 2, kan de Vlaamse Regering een vroegere startdatum bepalen op gemotiveerd verzoek van de instellingen, en op voorwaarde dat de studenten die in het academiejaar waarin de Vlaamse Regering de aanvraag heeft goedgekeurd, de bacheloropleiding waarop de masteropleiding aansluit zijn begonnen, de masteropleiding van 60 studiepunten kunnen afronden.

In geval van de afwijking, vermeld in het eerste lid, bieden de instellingen de bestaande masteropleiding van 60 studiepunten en de masteropleiding met een uitgebreide studieomvang gelijktijdig aan gedurende een periode van 5 jaar. Na die termijn wordt de masteropleiding van 60 studiepunten stopgezet.

§5. Als de Vlaamse Regering de aanvraag tot uitbreiding van de studieomvang van een masteropleiding niet goedkeurt, kan de instelling pas na verloop van een periode van drie jaar, te rekenen vanaf de aanvraagdatum, een nieuwe aanvraag indienen.

§6. Als de Vlaamse Regering oordeelt dat een van de indienende instellingen niet beschikt over de capaciteit en de kritische massa inzake academisch en wetenschappelijk personeel en infrastructuur om de opleiding met een uitgebreide studieomvang op kwaliteitsvolle basis aan te bieden, dan kan de opleiding alleen nog worden aangeboden in samenwerking met een andere instelling.

De samenwerking moet uiterlijk gerealiseerd zijn één academiejaar voor de start van de masteropleiding met een uitgebreide studieomvang.

Ingeval de instelling die samenwerking niet kan realiseren, wordt de opleiding stopgezet uiterlijk gelijktijdig met de start van de opleiding met de uitgebreide studieomvang.

§7. Binnen de Vlaamse Gemeenschap kunnen maximum 40 onderzoeksmasters, die tot stand komen na uitbreiding van de studieomvang via de procedure, bedoeld in artikel 63bis tot 63sexies, worden aangeboden in of over de studiegebieden of delen van de studiegebieden Wijsbegeerte en moraalwetenschappen, Godgeleerdheid, godsdienstwetenschappen en kerkelijk recht, Taal- en letterkunde, Geschiedenis, Archeologie en kunstwetenschappen, Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen, Economische en toegepaste economische wetenschappen, Politieke en sociale wetenschappen, Sociale gezond-

heidswetenschappen, Conservatie-restauratie, Architectuur, Gezondheidszorg, Industriële wetenschappen en technologie, Biotechniek, Productontwikkeling, Toegepaste taalkunde, Handelswetenschappen en bedrijfskunde, Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Nautische wetenschappen.

Een onderzoeksmaster in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst, Muziek en podiumkunsten, Nautische wetenschappen kan enkel door een hogeschool worden georganiseerd en aangeboden in samenwerking met een universiteit.”.

Art. 8. In hetzelfde decreet wordt een artikel 63sexies/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 63sexies/1. De Vlaamse Regering kan de studieomvang van bachelor- of masteropleidingen uitbreiden om op die manier de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijn vastgelegde voorwaarden of richtlijnen met betrekking tot de studieomvang te realiseren met het oog op de toegang tot het beroep.”.

Art. 9. Artikel 63septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en vervangen bij het decreet van 9 juli 2010, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63septies. §1. Hogescholen en universiteiten kunnen in de loop van de maand april en uiterlijk op 30 april van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het academiejaar waarin de instelling de opleiding op zijn vroegst wil aanbieden, een aanvraag tot vermindering van de studieomvang van een bestaande masteropleiding indienen bij de Vlaamse Regering.

§2. De aanvragen worden gezamenlijk opgesteld door alle instellingen die de betrokken opleiding aanbieden.

De Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad coördineert de aanvragen en bezorgt de aanvragen aan de Vlaamse Regering.

§3. De aanvragen tot vermindering van de studieomvang van de masteropleidingen moeten gemotiveerd worden aan de hand van het volgende criterium: de studieomvang van vergelijkbare opleidingen in de Europese Hogeronderwijsruimte bedraagt minder dan 90 of 120 studiepunten en de leerresultaten van de masteropleiding kunnen worden bereikt binnen een beperktere studieomvang.

§4. De Vlaamse Regering neemt vóór 1 december van het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend een beslissing inzake de vermindering van de studieomvang op basis van het advies van de accreditatieorganisatie, bedoeld in artikel 9quater en op basis van het ingediende dossier. De accreditatieorganisatie legt een operationeel kader vast voor de beoordeling van de aanvragen, dat ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd wordt. De instellingen betalen een bedrag van 2500 euro per instelling en per opleiding aan de accreditatieorganisatie als bijdrage in de kosten van de advisering.”.

Art. 10. In hetzelfde decreet wordt een artikel 63septies/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 63septies/1. De Vlaamse Regering kan de studieomvang van masteropleidingen verminderen om op die manier de bij of krachtens de wet, het decreet of de Europese richtlijn vastgelegde voorwaarden of richtlijnen met betrekking tot de studieomvang te realiseren met het oog op de toegang tot het beroep.”.

Art. 11. Artikel 63octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 63octies. Studenten die ingeschreven waren in een masteropleiding van 60 studiepunten in het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarin de uitbreiding van

de studieomvang van de masteropleiding wordt ingevoerd, kunnen hun masteropleiding voltooien binnen de twee daaropvolgende academiejaren of kunnen inschrijven voor de in studieomvang uitgebreide masteropleiding met behoud van de verworven creditbewijzen.

Instellingen moeten door middel van de organisatie van specifieke studietrajecten met een studieomvang van ten hoogste 60 studiepunten studenten die een masteropleiding van 60 studiepunten hebben voltooid, de mogelijkheid bieden om de graad van master te behalen van de in studieomvang uitgebreide masteropleiding.

Studenten die ingeschreven waren in een masteropleiding van 90 of 120 studiepunten in het academiejaar voorafgaand aan het academiejaar waarin de vermindering van de studieomvang van de masteropleiding wordt ingevoerd, kunnen hun masteropleiding voltooien binnen de twee daaropvolgende academiejaren.”.

Art. 12. Aan artikel 91quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden aan paragraaf 1 de volgende woorden toegevoegd: “of als het gaat om onderzoeksmasters, vermeld in artikel 63ter.”.

Art. 13. Aan artikel 12 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Het instellingsbestuur kan de inschrijving voor een onderzoeksmaster, vermeld in artikel 63ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, afhankelijk maken van een onderzoek naar de bekwaamheid van de student om die onderzoeksmaster te volgen. Het instellingsbestuur kan het aantal studenten dat toegelaten wordt tot een onderzoeksmaster, beperken tot het aantal studieplaatsen dat maximaal, met toepassing van hetgeen bepaald is in artikel 39quinquies van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen, in rekening kan worden gebracht voor de berekening van de werkingsuitkering.

Het instellingsbestuur legt de bijkomende inschrijvingsvoorwaarden vast in haar onderwijsreglement, overeenkomstig artikel 77, 1^oquinquies, b), van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.”.

Art. 14. In artikel 2 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen wordt een punt 17bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17^obis onderzoeksmaster: een initiële masteropleiding zoals vermeld in artikel 63ter van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;”.

Art. 15. Aan artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 1quater ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1quater. Het bedrag, berekend voor de financiering van de onderzoeksmasters als vermeld in paragraaf 3 van dit artikel, wordt in afwijking van paragraaf 1ter voorafgenomen van het variabel onderwijsdeel VOWun2014, voor dit bedrag verdeeld wordt overeenkomstig paragraaf 1ter.”;

2° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Voor de financiering van de onderzoeksmasters, aangeboden in het academiejaar t-1/t, wordt in het begrotingsjaar t+1 een bedrag voorafgenomen van VOWun2014 dat gelijk is aan het aantal aangeboden onderzoeksmasters vermenigvuldigd met 30.798 euro en dat ten hoogste gelijk is aan 1.231.920 euro. Van dit maximale bedrag voor de financiering van de onderzoeksmasters kunnen de universiteiten ten hoogste het volgende bedrag ontvangen:

- i) de Katholieke Universiteit Leuven: 458.994,28 euro;
- ii) de Universiteit Hasselt en de transnationale Universiteit Limburg: 53.037,92 euro;
- iii) de Universiteit Antwerpen: 170.545,96 euro;
- iv) de Universiteit Gent: 405.628,14 euro;
- v) de Vrije Universiteit Brussel: 143.713,70 euro.

Deze verdeling geldt tot en met het begrotingsjaar 2023.”;

3° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. Voor de financiering van een onderzoeksmaster, aangeboden in het academiejaar t-1/t, ontvangt een universiteit een bedrag van 30.798 euro in het begrotingsjaar t+1. Daarbij kan de financiering van alle onderzoeksmasters samen voor de betrokken instelling niet meer bedragen dan het maximale bedrag, vastgelegd in paragraaf 3 van dit artikel.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering het bedrag voor een onderzoeksmaster aanpassen tot maximum 92.394 euro op basis van een gemotiveerd verzoek van de betrokken instelling. Het in paragraaf 3 vastgestelde maximaal bedrag per universiteit kan hierbij niet overschreden worden.”.

Art. 16. Aan artikel 16 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§7. Bij de onderzoeksmasters wordt het aantal door een student verworven studiepunten dat in aanmerking komt voor financiering, beperkt tot 60 voor de gehele masteropleiding.”.

Art. 17. Dit decreet treedt in werking op 1 juli 2013.